

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

20 יוני 2021

תלה"מ 21-01-46331 פלוני נ' פלונית

לפני	כב' השופטת אורית אביגיל יהלומי
המבקש	פלוני ע"י ב"כ, עוה"ד אינגריד הר אבן (מינוי עפ"י חוק הסיוע המשפטי)
נגד	
המשיבה	פלונית ע"י ב"כ, עוה"ד מיטל מושקוביץ סויסה
בעניין הקטינה: - ת', ילידת 2019 (קטינה)	

החלטה

- 1 לפני "בקשה בהולה" שהגיש המבקש ביום 16/6/2021 למתן צו להשבת הקטינה ת', בתם של
- 2 הצדדים לירושלים ולמתן צו האוסר על המשיבה לשנות את מקום מגורי הקטינה, וזאת על רקע
- 3 מעבר "טרי" חד צדדי לכאורה של המשיבה עם הקטינה, לעיר א'.
- 4 1. לאור מהות ההליך ודחיפותו, הוריתי לב"כ המשיבה להגיש תגובה עד היום (20/6/2021)
- 5 בשעה 12:00 בדיוק.
- 6
- 7 2. חלף האמור, הוגשה לתיק בקשה למתן ארכה בת 7 ימים להגשת תגובה לבקשה, בה נטען כי
- 8 ב"כ המשיבה אינה חשה בטוב, כאשר הבקשה אף הוגשה שלא בהתאם להוראות תקנה 55
- 9 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט 2018.
- 10
- 11 3. לאחר עיון בטענות הצדדים ובראיות שלפני, ובשים לב לעובדה כי המשיבה היא זו שעתרה
- 12 בתביעה נשוא תיק זה לאשר העתק מקום מגורי הקטינה מירושלים לא', ובחרה שלא
- 13 להמתין למתן פסק דין אלא לעשות דין עצמי כעולה מההודעה שהגישה לתיק ביום
- 14 15/6/2021, אני דוחה את בקשת המשיבה למתן ארכה להגשת תגובה ומורה על השבת
- 15 הקטינה לירושלים לאלתר – זאת החלטתי ולהלן נימוקיה.

רקע עובדתי בתמצית

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

20 יוני 2021

תלה"מ 21-01-46331 פלוני נ' פלונית

4. הצדדים נישאו זל"ז כדמו"י בשנת 2014. מנישואיהם אלה, נולדה הקטינה ת', ת.ל 2019 (כבת שנתיים וחצי).
5. ביום 3.8.2020 עזב המבקש את דירת הצדדים בירושלים. נראה כי בעלי הדין חלוקים בכל הנוגע לסיבות עזיבתו: בעוד שהמבקש טוען שעזב את הבית לבקשת המשיבה, המשיבה טענה שהמבקש עזב את הבית מיוזמתו.
6. בכתב התביעה, שהוגש על ידי המשיבה בעצמה ביום 25.1.2021, עתרה המשיב כי המשמורת על הקטינה תהיה בידיה וכן עתרה כי בית המשפט יאפשר למשיבה לעזוב ביחד עם הקטינה את העיר ירושלים, ולעבור להתגורר בא', שם גם גרים הוריה (סעיף 13 לכתב התביעה).
7. כפי שעולה מהודעות שהוגשו מעת לעת לתיק, בין הצדדים התקיימו הליכי מו"מ, בסיוע באי-כוחם, על מנת לנסות להגיע להסכמות כוללות.
8. על רקע האמור לעיל, ועל מנת לאפשר לבעלי הדין למצות את האפשרות לפתור את המחלוקות ביניהם בהסכמה, ניתנה למבקש (בהסכמת המשיבה) ארכה להגשת כתב הגנתו, ולא ניתן צו להזמנת תסקיר עו"ס בשלב זה על מנת לבחון הסעדים הנתבעים ולקבל המלצות מתאימות, (ראו בקשה מיום 22.2.2021, בקשה מיום 28.4.2021 והחלטות בית-המשפט בעניין זה).
9. בפועל, נראה כי המו"מ בין הצדדים לא צלח, משעה שהמשיבה הגישה לבית המשפט ביום 15.6.2021 "בקשה למתן הוראות ו/או מתן פסק דין" בה צוין כי המו"מ בין הצדדים כשל, ובאותה נשימה (ביחד עם העתירה לקידום ההליך, מינוי עו"ס לסדרי דין, ומתן פסק דין בהעדר הגנה) "עדכנה" את בית המשפט כי "אמש העתיקה האם את מקום מגוריה לבית הוריה בא'".
10. יודגש ויצוין כי במסגרת הבקשה, הציגה המשיבה את המעבר לג' כעובדה מוגמרת, תוך שהיא מציינת כי ביצעה את המעבר כאמור "בלית ברירה", וכי "עדכנה את האב (המבקש – א.א.ג.) בכתובתה החדשה ובכתובת הגן של הילדה – היינו רק בדיעבד לאחר ביצוע המעשה ומבלי לקבל הסכמתו מראש כדין או הכרעה שיפוטית" (ס' 9 לבקשה מיום 15.6.2021).
11. משכך, עולה מגרסת המשיבה עצמה, כי המעבר עם הקטינה לעיר א' הינו מעשה "טרי" אשר בוצע באופן חד צדדי מבלי לקבל את הסכמת המבקש, ומבלי שנתקבל קודם לכן אישור למעבר כאמור מאת ביהמ"ש בתביעה שהגישה כאמור המשיבה בעצמה.
12. למחרת, ביום 16.6.2021, הגיש המבקש בקשתו הבהולה, במסגרתה עתר למתן צו מניעה שיאסור על המשיבה לשנות את מקום מגוריה של הקטינה והשבתה לאלתר לירושלים.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

20 יוני 2021

תלה"מ 21-01-46331 פלוני נ' פלונית

לטענתו, ביום 13.6.2021 הודיעה לו המשיבה כי החליטה על דעת עצמה וללא כל תיאום עמו – לעבור לעיר א' ולרשום את הילדה לגן חדש, זאת גם מבלי שקיבלה לכך היתר מביהמ"ש, עניין שעל פניו עולה בקנה אחד עם דבריה של המשיבה בהודעתה לביהמ"ש מיום 15.6.2021.

הבקשה למתן ארכה בהגשת תגובה

13. אף שעל-פניו לא קיימת מחלוקת על אודות המסד העובדתי, דהיינו: העובדה שהמשיבה החליטה על דעת עצמה, ומבלי שקיבלה קודם לכן אישורו של המבקש או בית המשפט, להעתיק את מקום מגוריה של הקטינה לעיר א', ניתנה למשיבה זכות טיעון עת הוריתי בהחלטתי מיום 17/6/2021 כי המשיבה תגיש תגובה לבקשה "עז ליום ראשון ה-20.6.2021 בשעה 12:00 בדיוק", כאשר במסגרת החלטתי אף ציינתי כי על פניו המשיבה אשר אף מיוצגת ע"י עו"ד אכן עשתה דין עצמי והעתיקה מגורי הקטינה שלא כדין, מעשה שהינו על פניו חמור ופסול – ועומד בניגוד להוראות הדין והפסיקה.

14. חלף הגשת תגובה במועד שנקצב כאמור, הגישה ב"כ המשיבה בקשה להארכת המועד להגשת תגובה בלא פחות משבעה ימים, וזאת כאשר אין עוררין על העובדה שהמדובר בנתק טרי, המחייב תגובה דחופה ומהירה. **בנסיבות אלה, ובשים לב לגרסת המשיבה בכל הנוגע לנסיבות העזיבה לא', דין הבקשה להארכת המועד להגשת התגובה להידחות.**

מעבר לדרוש יצוין כי לבקשה לדחיית המועד להגשת תגובה – לכאורה בגין מחלתה של ב"כ המשיבה, לא צורף אישור רפואי, הבקשה הוגשה ללא עמדת הצד שכנגד – בניגוד להוראות תקנה 55 לתקנות סדר הדין האזרחי התשע"ט 2018, וכן כי טווח הזמנים שהתבקש לצורך הגשת התגובה, מעלה את הרושם כי בקשה זו מצביעה על יצירת בלתי מתקבל על הדעת בדיון בבקשה להשבת הקטינה לירושלים וליצירת "עובדה מוגמרת" בחוסר תום לב, לפיה הקטינה כבר השתקעה בעיר א' (השוו תקנה 4 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018; רמ"ש (מחוזי ת"א) 43086-05-21 י.ר. נ' ס.ע.ר, עמ' 5 (27.5.2021), להלן: רמ"ש 43086-05-21).

התשתית הנורמטיבית למתן הסעד הזמני המבוקש

15. בחוק האפוטרופסות נקבע:

"14. ההורים הם האפוטרופסים הטבעיים של ילדיהם הקטינים.

15. אפוטרופסות ההורים כוללת את החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין, לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה ולמשלח-יד ועבודתו, וכן שמירת נכסיו, ניהולם ופיתוחם;

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

20 יוני 2021

תלה"מ 21-01-46331 פלוני נ' פלונית

1 וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין ולקבוע את מקום מגוריו, והסמכות לייצגו (הדגש אינו
2 במקור – א.א.י.).

3 16. דרך המלך היא כי קביעת מקום מגורי הקטין תעשה בהסכמת שני ההורים (סעיף 18 לחוק
4 האפוטרופסות). מקום בו לא קיימת בין ההורים הסכמה כאמור, מי שיכריע בעניין זה יהיה
5 ביהמ"ש, זאת בהתאם להוראות סעיף 19 לחוק האפוטרופסות (ראו גם: ע"א 2266/93 פלוני,
6 קטין נ' פלוני, פ"ד מט(1) 221, פס' 10-11 לפסק דינו של הנשיא שמגר (1995), להלן: פרשת
7 פלוני עדי ה'; בג"ץ 7248/14 עמותת הורות משותפת=טובת הילד נ' משרד הפנים – מרשם
8 האוכלוסין, פס' 3 לפסק הדין של השופט זילברטל (7.12.2014)).

9 17. לשון אחר, על ההורה המבקש להעתיק את מקום מגוריו של ילדו הקטין בלא הסכמת ההורה
10 השני, להביא בחשבון שמעברו כאמור לא יותר טרם יקום הליך משפטי בנדון (רע"א 4575/00
11 פלונית נ' אלמוני, פ"ד נה(2) 321, פס' 11, 13 לפסק הדין של השופט דורנר (2001), להלן:
12 פרשת פלונית אנגליה; תמ"ש (ת"א) 36000/06 ש.ר. נ' ש.ר.מ, פס' 6 וההפניות שם
13 (15.7.2009); תמ"ש (ירושלים) 12-08-19218 פלוני נ' פלונית, עמ' 4 (לא פורסם, 25.9.2012).

14 דומני כי המשיבה היתה ערה היטב לאמור משעה שהיא זו שהגישה את התביעה לאשר
15 העתקת מקום המגורים כאמור.

16 18. כן יצוין כי זכות ההורה לקבוע את מקום מגוריו של ילדו אינה מופקעת במקרה של פרידת
17 ההורים, ואינה מותנית בשאלה מיהו ההורה המחזיק בקטין במרבית הזמן. בתיק דנן, טרם
18 ניתנה החלטה בכל הנוגע להסדרי השהות שיתקיימו בין הילדה לבין כל אחד מההורים, אך
19 נוכח העובדה, לגביה על פניו לא קיימת כל מחלוקת, שמאז הפירוד מתגוררת הקטינה רוב
20 הזמן ביחד עם המשיבה, מצאתי לנכון להדגיש את הדברים.

21 היטיב לעמוד על כך הנשיא שמגר (פרשת פלוני עדי ה', פס' 11):

22 "... המשפט הישראלי אינו מעניק זכות יחיד להורה המשמורן על כלל ענייני האפוטרופסות,
23 והענקת החזקה למי מן ההורים משיירת זכויות עודפות המוסיפות להיות נתונות לשני
24 ההורים גם יחד ... הגיונה של גישה זו נעוץ בכך שחובותיו וזכויותיו של הורה כלפי ילדיו
25 אינן מתמצות אך בזכות להחזיק בו, ואינן מסתיימות משנמסרת החזקה בו להורה האחר,
26 ולהפך. גישה המעניקה מונופול להורה המשמורן פוגעת לא רק בזכויותיו של ההורה האחר
27 אלא גם בילד. נניח, לדוגמה, שהמשמורת נמסרת לאם, והאב חייב במזונותיו; האם יעלה
28 על הדעת שרק חובות יהיו לו כלפי ילדיו, אך לא זכויות – מזכויות ביקור ועד שיתוף בהכרעות
29 בדבר חינוך? איזה קשר יכול להיווצר בין אב שכל הזיקה בינו לבין ילדו מתבטא בתשלומי
30

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

20 יוני 2021

תלה"מ 21-01-46331 פלוני נ' פלונית

המזונות המשולמים לידי אמו? גישה זו משתמעת גם מחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, בסעיפים 24-25...."

19. על כך ניתן להוסיף שמעיקרון זה, לפיו זכויותיו של הורה כאפוטרופוס על ילדיו אינן תלויות בשאלת המשמורת, נגזר הכלל לפיו חזקת הגיל הרך, אשר עוגנה בסעיף 25 לחוק האפוטרופסות ובה נקבע כי ברירת המחדל היא שילדים מתחת לגיל 6 יהיו בחזקת אדם, איננה מהווה שיקול מכריע בקביעת טובתו של קטין, עת זו נבחנת בהקשר של העברתו לעיר מגורים אחרת (תמ"ש 19218-08-12 הנ' עמ' 8; ע"א 493/85 פדידה נ' פדידה, פ"ד לט(3) 578, עמ' 584 (1985)).

20. כן יצוין כי כפי שציינתי בהחלטה נוספת מיום 19/6/2021 הרי שהמושג "משמורת" אינו קיים עוד בתקנות החדשות, ולא בכדי, משעה שהנטייה כיום היא להתעלם מסוגיית המשמורת ולדון אך ורק בסוגיית חלוקת זמני השהות של כל אחד מההורים וזאת גם לגבי קטינים שטרם מלאו להם 6, שכן עיקר זכויותיהם וחובותיהם של ההורים עולות מעצם אפוטרופסותם על הקטינים. ראה למשל – עמ"ש 19292-11-20 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] (23/5/2021).

מן הדין לנדון

21. אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי המשיבה, שהינה מיוצגת ע"י עורכת דין (אשר חזקה עליה שהיא יודעת את הוראות הדין והפסיקה), היא שיזמה הגשת התביעה דנן, בה עתרה כי בית המשפט יתיר לה לעבור עם הקטינה לא. אשר על כן, אין מנוס מהמסקנה כי המשיבה החליטה לעבור עם הקטינה לא' תוך שהיא מודעת היטב שאין היא יכולה לעשות כן מבלי לקבל אישורו של המבקש, כשהיא עושה דין לעצמה ובטרם המתינה להכרעת בית המשפט – אליו פנתה מיוזמתה ואשר נדרשת במקרים של העדר הסכמה בין ההורים בכל הנוגע למקום מגוריו של קטין.

22. זאת ועוד: כלל ידוע בשיטתנו הוא כי השיקול היחיד המנחה את בית המשפט בקביעת מקום מגוריו של קטין, בהעדר הסכמת ההורים, הוא השיקול של טובת הילד – הוא עיקרון העל בכל הנוגע לעניינם של קטינים. טובת הילד תבחן עפ"י נסיבות המקרה, זאת בשים לב למאפייניו של הילד הספציפי נשוא הדיון (פרשת פלונית אנגליה הנ'; בע"מ 27/06 פלוני נ' פלוני, פס' 11 לפסק דינה של השופטת ארבל וההפניות שם (1.5.2006); עמ"ש (מרכז) 33666-01-21 א.ב. נ' א.ב. י. פס' 11 (31.5.2021), להלן: עמ"ש 33666-01-21; דניאל גוטליב "פסיכולוגיה ומשפט – העתקת מקום מגורים לאחר גירושין הגדרת טובת הילד" רפואה ומשפט 2, 8-1 (2000)).

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

20 יוני 2021

תלה"מ 21-01-46331 פלוני נ' פלונית

- 1 דרך המלך לבחינת טובתו של קטין בעניין כאמור הינה באמצעות מתן הוראה להגשת תסקיר
2 עו"ס, המשמשת כידו הארוכה של בית המשפט.
- 3 במקרה דנו, טרם ניתן צו להגשת תסקיר כאמור, זאת מאחר שבהסכמת המשיבה הוקפא
4 הדיון בתובענה לצורך הליכי המו"מ בין הצדדים לפתרון המחלוקות ביניהם.
- 5 עניין זה יש בו כדי להבליט את חוסר תום ליבה של המשיבה וחומרת מעשיה, עת החליטה
6 לעבור עם הקטינה לעיר א' על דרך של מחטף, חרף התנגדות המבקש ומבלי שהתקיים דיון
7 יסודי ומעמיק בדבר טובת הקטינה (עניין שלא ניתן לקיימו במסגרת הדיון בבקשה לצו זמני).
- 8 23. למעלה מן הצורך יצוין, כי לא מצאתי לנכון לקיים דיון בבקשת המבקש להשבת הקטינה
9 לירושלים, וזאת משעה שגרסת המשיבה בכל הנוגע לנסיבות המעבר כבר הונחה לפני, וכן כי
10 מדובר בנתק טרי המחייב מתן החלטה דחופה.
- 11 אכן, במסגרת רמ"ש (מחוזי חיפה) 60271-05-17 **פלונית נ' פלוני** (14.6.2017) קבע כב'
12 ביהמ"ש המחוזי כי על בית המשפט לענייני משפחה לקיים דיון במעמד שני הצדדים במסגרתו
13 ישמע טענותיהם בטרם יורה למערערת, אשר עברה עם ילדי הצדדים לדרום, להשיב את
14 הקטינים לביתם בצפון הארץ.
- 15 עם זאת, במקרה שנדון שם, האם "נמלטה" לבית הוריה בדרום בחודש 9/16, לאחר מכן עברה
16 למקלט, התקיים דיון ביום 20/4/2017 במסגרתו הוסדרו זמני שהות של האב עם הקטינה,
17 וההחלטה האוסרת על האם להמשיך לגור בצפון ניתנה ביום 20/4/2017 מבלי שניתנה לאם
18 זכות תגובה – הכל כמפורט בסעיפים 21-24 לפסק הדין, ואילו במקרה שלפני המדובר במעבר
19 טרי, שארע לפני פחות משבוע ימים, שהמשיבה בעצמה הודתה בפני בית המשפט בהודעתה
20 מיום 15/6/2021 כי העתיקה מקום המגורים על דעת עצמה ללא הסכמת המשיב או קבלת
21 סעד מתאים מבית המשפט, וכאשר לטענת ב"כ המשיבה אין ביכולתה למלא הוראות בית
22 המשפט במשך שבעה ימים, נוכח מחלתה.
- 23 משכך, סבורני כי יש להורות תחילה על השבת המצב לקדמותו, ולברר בצורה מעמיקה
24 ויסודית את טובת הקטינה בטרם תיתן החלטה בכל הנוגע למקום מגוריה.
- 25 24. לאור כל האמור לעיל, בשים לב להוראות הדין והפסיקה, התביעה שהוגשה מצד המשיבה
26 לאשר העתקת מקום המגורים וכלל לא נדונה גופה, והעובדה שמגרסת המשיבה עצמה עולה
27 שמעבר הקטינה לא' נעשה ללא הסכמת המשיב, אני מקבלת את הבקשה להשבת הקטינה
28 לעיר ירושלים ומורה כדלקמן :

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

20 יוני 2021

תלה"מ 46331-01-21 פלוני נ' פלונית

- א. המשיבה תשיב את הקטינה לעיר ירושלים בתוך 7 ימים מהיום.
- ב. לאחר השבת הקטינה לירושלים, ניתן בזאת צו האוסר על המשיבה להעתיק את מקום מגורי הקטינה.
- ג. הקטינה תשוב למסגרת החינוכית בה היתה מצויה בירושלים.
- ד. בגין כל יום איחור בביצוע החלטת, תשלם המשיבה לידי המשיב קנס ע"ס 500 ₪.
- היה ובחלוף 7 ימים נוספים הקטינה לא תשוב לירושלים, בית המשפט ישקול להורות על העברת הקטינה לחזקת המבקש.
25. משעה שהבקשה להשבת הקטינה לירושלים התקבלה, יש להורות על חיוב המשיבה בהוצאות בגין הליך זה.
- בפסיקה נקבע לא אחת כי כאשר סובר ביהמ"ש, כי בעל דין נהג בחוסר תום לב, יחויב אותו בעל דין גם בהוצאות מוגברות, ראו: תמ"ש 42256-05-11 נ.ה נ' ש.ה (24.7.2011). כלל זה עולה בקנה אחד עם חובתו של בעל דין להפעיל כוחותיו המשפטיים-דיוניים בדרך מקובלת ובתום לב – שהינה מוגברת כאשר עסקינן בהליכים המתנהלים בפני ביהמ"ש לענייני משפחה (בר"ע 305/80 שילה נ' רצקובסקי, פ"ד לה (3) 499 (1981); תמ"ש (ת"א) 30291-07-16 ס.צ נ' י.צ (22.5.2018).
- אשר על כן, ובשים לב לנסיבות העניין, אני מורה כי המשיבה תשא בהוצאות המבקש באמצעות הסיוע המשפטי, ע"ס 5,000 ₪.
- כן מצאתי לנכון לחייב את המשיבה בהוצאות לטובת אוצר המדינה ע"ס 2,500 ₪, וזאת מכוח סמכותי בהתאם להוראות תקנה 151(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 משעה שהתרשמתי כי המשיבה עשתה שימוש לרעה בהליכי משפט ונהגה בחוסר תום לב (וראו לעניין זה: רע"א 8921/20 SKS Holding LLC נ' גיל אורן, עו"ד, פס' 35-28 (13.5.2021); תלה"מ (ירושלים) 67585-05-19 ר.מ נ' ד.מ (5.2.2021); רמ"ש 43086-05-21 הנז', עמ' 5).
- ההחלטה מותרת לפרסום לאחר הסרת שמות ופרטים מזהים.
- ניתנה היום, י' תמוז תשפ"א, 20 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

20 יוני 2021

תלה"מ 21-01-46331 פלוני נ' פלונית

אורית אביגיל יהלומי, שופטת

1
2
3
4
5
6
7
8